

ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСВІТИ: ІНДИВІДУАЛЬНІ ТРАЄКТОРІЇ ЯК КЛЮЧ ДО УСПІШНОГО НАВЧАННЯ

*Деділова Т.В., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет
Осіпова С.К., к.е.н., доцент
Національний технічний університет «Харківський політехнічний
університет»*

Вища освіта в сучасному світі зазнає значних змін, акцентуючи увагу на формуванні індивідуальних освітніх траєкторій для кожного здобувача. Цей підхід стає ключовим у забезпеченні гнучкості та персоналізації навчання, але із собою несе свої тенденції та проблеми. Щодня студенти мають все більше можливостей вибирати свої курси, спеціалізації та методи навчання. Така індивідуалізація сприяє розвитку унікальних освітніх траєкторій, де студенти можуть вибирати той напрямок, який відповідає їхнім інтересам та кар'єрним амбіціям.

Ще однією тенденцією є використання технологій для індивідуалізації навчання. Онлайн-ресурси, адаптивне навчання та персоналізовані платформи допомагають студентам навчатися у власному темпі та вибирати той метод, який відповідає їхньому навчальному стилю, відповідно до їхніх особистих потреб та обставин. Це сприяє більш ефективному засвоєнню матеріалу та розвитку індивідуальних здібностей. Зростає також попит на міждисциплінарні програми, які дозволяють студентам об'єднувати різні галузі знань у своїх освітніх траєкторіях, створюючи більш гнучкі та глибокі навчальні досвіди.

Створення індивідуальної освітньої траєкторії є стратегічним кроком у покращенні освітнього процесу, спрямованим на визначення та задоволення індивідуальних потреб та амбіцій кожного студента.

Головною метою цього підходу є сприяння розвитку особистих здібностей та розвитку унікальних навичок.

Основні елементи освітньої парадигми, що застосовується під час формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти, наведено на рис. 1.

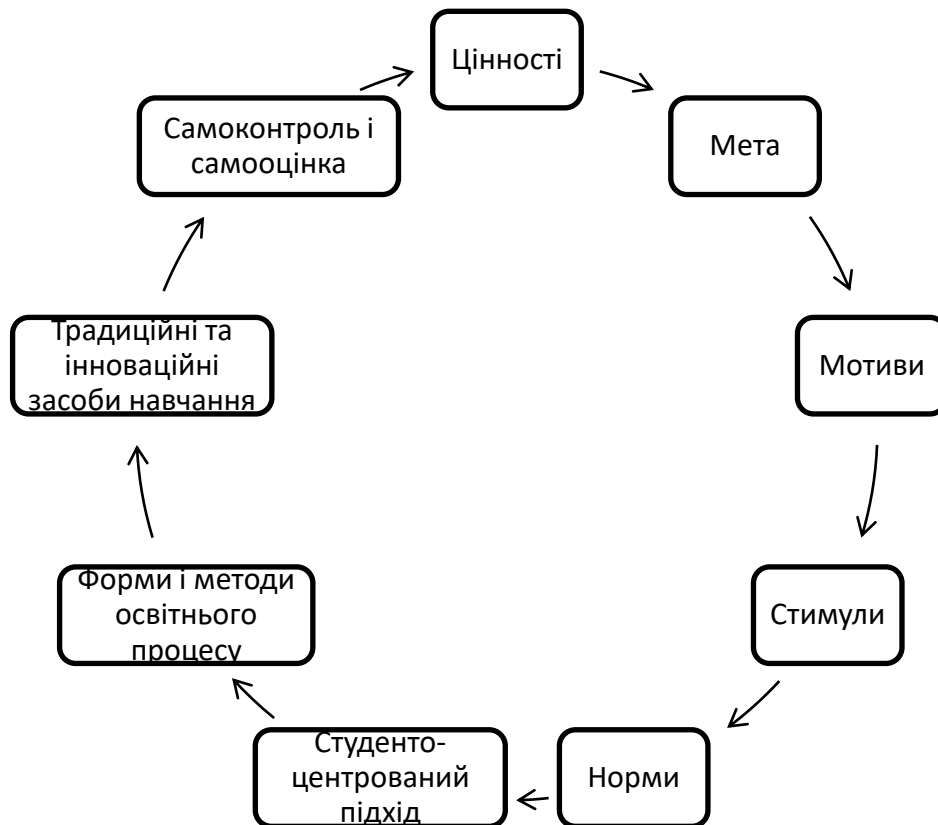

Рисунок 1 – Елементи освітньої парадигми, що застосовується під час формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти (адаптована авторська розробка за [1])

Однак, разом з цією свободою, з'являються і виклики. Деякі студенти можуть виявити труднощі в самостійному плануванні своєї освітньої програми, або ж стикаються із перенасиченістю вибору. Для багатьох інститутів виникає завдання створення ефективної системи підтримки та консультацій, щоб допомогти студентам у формуванні їхніх освітніх

планів. Крім того, характерною ознакою є відсутність живого спілкування з викладачами та одногрупниками може призвести до відчуття ізоляції та втрати мотивації. Також виникає питання ефективності самостійності студента та його здатності організувати власний навчальний процес.

Додатковою тенденцією є активне використання технологій у формуванні освітніх траєкторій. Інтерактивні платформи, віртуальні класи та онлайн-ресурси забезпечують студентам можливість отримувати якісні знання навіть на відстані. Проте, цифрова діалектика та доступність технічних засобів можуть вплинути на нерівність в можливостях навчання. Також важливо враховувати потреби різних категорій студентів, таких як особи з обмеженими можливостями чи ті, хто знаходиться в регіонах з обмеженим доступом до Інтернету.

Постійне підвищення конкурентоспроможності здобувачів на ринку праці є невід'ємною частиною формування індивідуальної освітньої траєкторії. Систематичне вдосконалення професійних навичок, активна участь у проектах та інноваціях сприяють їх визнанню як кваліфікованих та самостійних фахівців. Отже, формування індивідуальних освітніх траєкторій є ключовим напрямком в розвитку вищої освіти. Виклики, пов'язані із цим, вимагають уважного розгляду та пошуку інноваційних рішень для забезпечення якісного та ефективного освітнього процесу.

Література:

1. Тарасенко О., Косенко В., Кісева Ю., Калюжна В. Механізм формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти. Олександрія: Олександрійський педагогічний фаховий коледж імені В.О. Сухомлинського, 2022. 6 с.

2. Габенко І. М. Дослідження перспектив реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти. *Інноваційна педагогіка*. 2021. Випуск 34. Т. 2. С. 37-40.